

Posudek na bakalářskou práci	
☐ školitelský posudek ☒ opponentský posudek	Jméno posuzovatele: Alice Exnerová Datum: 28.5.2014
Autor: Zuzana Kocourková	
Název práce: Koncept člověka v procesu kategorizace u ptáků	
☒ Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel). ☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.	
Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)	
<p>Cílem práce byla analýza experimentálních studií zabývajících se procesem kategorizace a vytváření konceptu u ptáků, zejména pak otázka konceptu člověka a kognitivních mechanismů, které se při jeho formování uplatňují.</p>	
Struktura (členění) práce:	
<p>Kromě standardního zařazení kapitol jako úvod, diskuse a závěr je práce členěna na tři hlavní kapitoly (1) vymezení pojmů, (2) metody testování ... a (3) koncepční myšlení. V tomto členění jsou tak, bohužel, trochu "utopeny" podkapitoly týkající se hlavního tématu práce, to jest konceptu člověka.</p>	
Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?	
<p>Autorka vychází celkem z přibližně osmdesáti prací, což považuji za dostatečné množství. Vlastní analýza problému konceptu člověka je pak založena na menším souboru cca patnácti prací, které autorka podrobně diskutuje. Formální stránce citací je možno vytknout určitou nejednotnost, která čtenáři ztěžuje orientaci - u více-autorských prací jsou v textu někde vyjmenováni všichni autoři až do počtu pěti, jinde jsou už od tří výše citováni jako "et al."; některé práce jsou v tomto směru citovány jinak v textu a jinak v Tabulce 1; občas je omylem uveden pouze první autor (např. Zentall 2008 versus Zentall et al. 2008). V Referencích je většina prací uvedena správně, výjimečně se někde vyskytne nejednotnost v názvu časopisu (plně versus zkratkou).</p>	
Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?	
Práce neobsahuje vlastní výsledky.	
Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):	
<p>Jazyková úroveň práce je až na občasné stylistické neobratnosti dobrá. Oceňuji zařazení obrázků, které ilustrují podněty použité v experimentech a některé komplikovanější výsledky.</p>	
Splnění cílů práce a celkové hodnocení:	
<p>Jakkoli má práce některé věcné i formální nedostatky, domnívám se, že splňuje požadavky kladené na bakalářské práce rešeršního charakteru. Práci doporučuji k obhajobě, přesné hodnocení ponechávám až podle jejího průběhu.</p>	

Otázky a připomínky oponenta:

(1) Hlavní připomínka se týká určité terminologické či koncepční nejasnosti týkající se jednotlivých kognitivních procesů, o kterých autorka píše. Dá se to vysvětlit částečně tím, že existují různá pojetí u různých autorů. Přesto má čtenář dojem, že např. samotný pojem "konceptu" autorka v různých kapitolách chápe různě, někde se drží víceméně operativního pojetí konceptu jako rozdílného chování vůči objektům patřícím do různých kategorií (viz např. Zentall 2002), jinde vymezuje koncept úžeji ve spojení s abstrakcí.

(2) Práci by prospěl slovníček termínů, včetně synonym, alternativních koncepcí různých autorů a anglických ekvivalentů.

(3) Autorka definuje (str. 3) kategorizaci jako "schopnost zařazovat stimuly do kategorií". Bez definování toho, co je kategorie však tato definice mnoho neříká. Co tedy autorka rozumí pod kategorií?

(4) Diskriminace je podstatně širší pojem než, jak autorka uvádí na str. 4, "schopnost chápat rozdíly mezi kategoriemi". Tato definice se vztahuje pouze k diskriminaci kategorií podnětů. Rozdělení textu na kapitoly 2.2 Kategorizace a 2.3. Diskriminace pak podle mě postrádá smysl a je pro čtenáře spíše matoucí.

(5) Na straně 6, odst. 2 autorka cituje práci Zentall et al. (2008) vymezující 4 základní typy konceptů - percepční, asociační, vztahový a analogický. V další textu ale zahrnuje vztahový koncept pod asociační. Jaký k tomu má důvod? A představuje dále uváděný abstraktní koncept samostatnou kategorii nebo se překrývá s některými z výše uvedených?

(6) Z názvu práce plyne, že se zabývá konceptem člověka u ptáků obecně, ale v textu je opakovaně zjevná orientace především na holuby. Chápu, že je to dáno převahou holubů v experimentech, ale místy pak není jasné, zda se píše o ptácích obecně nebo jen o holubech (např. v prvním odstavci na straně 5 nebo v kapitole o amodální komplectaci).

(7) U dvou metod vyhodnocení experimentů citovaných na straně 9 bych uvítala jejich srovnání. Je jejich výpovědní hodnota stejná nebo je některá z nich vhodnější a proč?

(8) Kapitola "Testované subjekty": (a) informace o jednotlivých ptačích druzích by měly být relevantní k tématu práce, aby se jimi daly případně vysvětlit rozdílné výsledky experimentů; je zbytečné uvádět charakteristiky typu počtu vajec. Citovaná kniha (Kholová, 2008) je navíc ve skutečnosti encyklopedie "Birds" jejímž autorem je David Burnie; Helena Kholová knihu "pouze" přeložila do češtiny. (b) Pokud autorka považuje za účelné uvádět autory popisu jednotlivých taxonů, je potřeba respektovat příslušné zvyklosti. Autora jména druhu je třeba uvést bezprostředně za druhovým jménem a ne až o několik řádek dál za jménem čeledi; to, jestli je autor uveden v závorce má určitý význam, který je třeba dodržet. Navíc jsou autoři uvedeni pouze u tří druhů zmiňovaných v téhle kapitole, u ostatních jinde v textu už ne.

(9) Není mi jasné proč autorka považuje experiment Watanabe et al. (1995) zaměřený na rozlišování Monetových a Picassových obrazů za test abstraktního konceptu. Nestačila by k jejich rozlišení percepční kategorizace?

(10) Svědčí rozlišení "krmiče" od ostatních osob (Dittrich et al. 2010) skutečně o vytvoření asociačního konceptu? Nejedná se spíše o percepční diskriminaci konkrétní osoby?

(11) Je schopnost rozpoznání osob v experimentech s nekompletními obrázky (např. v pracích Aust a Huber 2006, Bogale et al. 2011) jednoznačným dokladem vytvoření abstraktního konceptu?

(12) Bylo by možné porovnáním prací využívajících dvě základní metody experimentu (go/no-go versus multiple choice) odhadnout, který typ úlohy je pro holuby obtížnější?

(13) Kapitola 5 (Kognitivní schopnosti jiných druhů ptáků) s vlastním tématem práce souvisí jen velmi okrajově a navíc o takto širokém tématu by se dala napsat spíš kniha. V rozsahu necelé strany se pak jedná o výběr nesouvisejících studií, někde i problematicky interpretovaných, např. v práci Kusayama et al (2000) sami autoři interpretují výsledek experimentu se zrcadlem jako negativní, práce Range et al. (2008) se netýká havranů ale krkavců (latinský název je správně).

(14) Tabulka 1: Informace jak v legendě tak ve vlastní tabulce jsou pro pochopení experimentu zcela nedostatečné. Stejně tak není možné uvádět jako subjekty "holuby" a "vrány" bez uvedení druhu. Není uvedeno na základě čeho autorka přiřazuje jednotlivé "typy konceptu" k jednotlivým experimentům. Chápu, že rozsahový limit pro bakalářskou práci tabulkám nepřeje, ale při lepším uspořádání (např. spojení sloupců "autoři" a "rok publikace" a případně vynechání některých s tématem příliš nesouvisejících kapitol by se našlo místo na minimálně dvojnásobný rozsah této celkem klíčové tabulky.

(15) Práce s původním popisem druhu se v netaxonomických pracích většinou v referencích neuvádějí. Pokud ano, je ale třeba citovat původní práci, nikoli některou z mnoha internetových databází.

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Alice Exnerová

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na e-mail: lucie.jurickova@seznam.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu: **katedra zoologie PřFUK, Viničná 7, 128 44 Praha 2**